

Stowarzyszenie „Aktywni dla Piekar”
ul. Kusocińskiego 4
41-946 Piekary Śląskie
email: aktywnidlapiekar@gmail.com

Piekary Śląskie, 25.08.2026 r.

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

ZAWIADOMIENIE

o podejrzeniu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Dotyczy: podejrzenia stosowania przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich praktyk mogących naruszać zbiorowe interesy konsumentów w związku z komunikacją dotyczącą planowanej instalacji termicznego przekształcania odpadów przy ul. Granicznej oraz zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

1. ZAWIADOMIENIE

Działając na podstawie art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz w związku z przepisami ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, zawiadamiamy o **podejrzeniu stosowania przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich (dalej: „MPEC”) praktyk mogących naruszać zbiorowe interesy konsumentów.**

Przedmiotem zawiadomienia jest sposób prowadzenia przez MPEC komunikacji dotyczącej planowanej spalarni odpadów / instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych (ITPOK), w szczególności informacje przekazywane obecnym i potencjalnym odbiorcom ciepła dotyczące:

1. przyszłych cen i kosztów ciepła;
2. kosztów zagospodarowania odpadów;
3. kosztów emisji CO₂ wynikających z systemu handlu emisjami EU ETS;
4. ekologiczności i bezpieczeństwa technologii;
5. emisji i oddziaływania środowiskowego instalacji;
6. znaczenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
7. sposobu przedstawiania informacji krytycznych wobec planowanej inwestycji.

Zawiadamiający **nie przesądza, że MPEC dopuścił się naruszenia prawa**. Wskazuje natomiast na szereg konkretnych wypowiedzi i działań, które w ocenie Zawiadamiającego uzasadniają ich zbadanie przez organ właściwy do ochrony zbiorowych interesów konsumentów.

Wnosimy o:

1. zbadanie opisanej w niniejszym zawiadomieniu działalności MPEC pod kątem zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony zbiorowych interesów konsumentów;
2. zbadanie, czy komunikacja MPEC nie stanowi nieuczciwych praktyk rynkowych wprowadzających konsumentów w błąd;
3. zbadanie, czy MPEC przekazywał konsumentom informacje rzetelne, prawdziwe i kompletne;
4. zbadanie, czy informacje dotyczące ekonomicznych i środowiskowych skutków planowanej instalacji nie były przedstawiane w sposób mogący zniekształcać ocenę tych skutków przez przeciętnego konsumenta;
5. zbadanie, czy w komunikacji MPEC nie pomijano istotnych informacji dotyczących warunków, ograniczeń i ryzyk związanych z przedstawianymi korzyściami;
6. zbadanie całokształtu komunikacji MPEC, obejmującej w szczególności stronę internetową www.piekaryjutra.pl i profil w portalu Facebook o nazwie "Piekary Jutra", korespondencję kierowaną do mieszkańców, przygotowany przez MPEC formularz uwagi do MPZP oraz materiały sponsorowane i reklamowe;
7. podjęcie stosownych działań przewidzianych prawem, jeżeli w toku postępowania zostanie stwierdzone naruszenie przepisów.

2. MPEC JAKO PRZEDSIĘBIORCA I ODBIORCY CIEPŁA JAKO KONSUMENCI

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich prowadzi działalność gospodarczą w zakresie dostarczania ciepła sieciowego. Sprawa dotyczy zatem przedsiębiorcy pozostającego w relacji gospodarczej z szerokim kręgiem odbiorców jego usług. Według informacji publikowanych przez MPEC około **70% mieszkańców Piekar Śląskich korzysta z miejskiego systemu ciepłowniczego**.

Kampania dotycząca ITPOK była kierowana do mieszkańców miasta, w tym do obecnych odbiorców ciepła. Co szczególnie istotne, część przekazu dotyczyła **bezpośrednio przyszłych kosztów usługi świadczonej przez MPEC**.

Mieszkańcom przedstawiano m.in. możliwość:

- niższych rachunków za ciepło;
- niższych kosztów wytwarzania ciepła;
- stabilnych kosztów odbioru odpadów;
- obniżenia kosztów dzięki wykorzystaniu RDF.

Nie chodzi zatem wyłącznie o publiczną dyskusję dotyczącą polityki przestrzennej miasta. W komunikacji MPEC występuje **bezpośredni komponent konsumencki i ekonomiczny**, odnoszący się do przyszłych kosztów usługi dostarczania ciepła.

3. KONTEKST – KONSULTACJE MPZP DLA UL. GRANICZNEJ

W 2026 r. prowadzone były konsultacje społeczne projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Granicznej.

Projekt przewiduje dla wskazanego terenu oznaczenie:

„1P-IOO – teren produkcji lub spalarni odpadów”.

Projekt wprost dopuszcza na tym terenie:

„magazynowanie, przetwarzanie, zbieranie i termiczne przetwarzanie odpadów”.

Dokumentacja planistyczna przewiduje ponadto szczególne ustalenia dotyczące działalności związanej ze spalarnią oraz możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

W związku z konsultacjami MPEC prowadził aktywną komunikację zachęcającą mieszkańców do poparcia zmiany MPZP.

4. PISMO MPEC DO MIESZKAŃCÓW

W dniu 15 lipca 2026 r. MPEC skierował do mieszkańców Piekar Śląskich pismo dotyczące planowanej ITPOK.

W piśmie tym MPEC stwierdził m.in.:

„Według oficjalnych danych ciepło z takich instalacji jest najtańsze w Polsce i nawet dwukrotnie tańsze niż to produkowane z biomasy i gazu.”

Jednocześnie jako jedną z korzyści inwestycji wskazano:

„niższe rachunki za ciepło dla mieszkań zasilanych z sieci MPEC”.

MPEC wskazał również:

„szansę na stabilne koszty odbioru odpadów”.

Ponadto technologia została przedstawiona jako:

„bezpieczna [i] przyjazna środowisku”.

MPEC wskazał ponadto na:

„mniejszy ruch ciężarówek na drogach miasta”.

Powyższe twierdzenia zostały przedstawione mieszkańcom jako argumenty przemawiające za poparciem zmiany MPZP.

5. TWIERDZENIA DOTYCZĄCE CENY CIEPŁA

Najpoważniejsze wątpliwości dotyczą twierdzeń o ekonomicznej przewadze ITPOK.

MPEC stwierdza, że ciepło z takich instalacji jest:

„najtańsze w Polsce”

oraz:

„nawet dwukrotnie tańsze”

od ciepła produkowanego z biomasy i gazu.

Nie wskazano mieszkańcom:

- źródła „oficjalnych danych”;
- autora i daty analizy;
- zakresu badania i metodologii;
- sposobu obliczenia kosztu;
- czy porównanie dotyczy kosztu produkcji, ceny sprzedaży czy taryfy;
- sposobu uwzględnienia kosztów inwestycyjnych;
- kosztów finansowania;
- kosztów eksploatacji;
- kosztów paliwa;
- kosztów zagospodarowania pozostałości;
- kosztów emisji CO₂ wynikających z systemu EU ETS, który zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej z 17 lipca 2026 r. (ref. 2026/0212(COD)) ma stopniowo objąć także spalarnie odpadów, począwszy od 2031 r.

Są to okoliczności mające istotne znaczenie dla oceny prawdziwości i kompletności takiego porównania.

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym nakazuje przy ocenie praktyki wprowadzającej w błąd uwzględniać wszystkie jej elementy oraz okoliczności jej zastosowania.

Tymczasem z raportu „Energetyka ciepła w liczbach” za 2025 r. opublikowanego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki 17 lipca 2026 r. wynika, że w przypadku instalacji wykorzystujących odpady komunalne stałe, średnie ceny ciepła w latach 2023, 2024 i 2025 były na wyższym poziomie niż np. ceny ciepła wytwarzanego z biogazu czy oleju opałowego ciężkiego. Wskazuje na to Tabela 5. „Średnie ceny ciepła wytworzonego z różnych rodzajów paliw w latach 2023–2025”, zamieszczona na stronie 16. ww. raportu, który dołączamy do niniejszego zawiadomienia.

W związku z tym wnosimy o ustalenie, **jakie konkretnie dane i obliczenia stanowiły podstawę powyższych twierdzeń.**

6. „NIŻSZE RACHUNKI ZA CIEPŁO”

MPEC informuje mieszkańców o:

„niższych rachunkach za ciepło dla mieszkań zasilanych z sieci MPEC”.

Jest to informacja o szczególnym znaczeniu dla konsumentów, ponieważ dotyczy bezpośrednio kosztu nabywanej przez nich usługi.

Jednocześnie nie przedstawiono odbiorcom ciepła modelu ekonomicznego pozwalającego zweryfikować tę prognozę.

Nie wskazano m.in.:

- przewidywanego kosztu inwestycji;
- źródeł finansowania;
- kosztu kapitału;
- okresu amortyzacji;
- przewidywanych kosztów eksploatacyjnych;
- kosztów paliwa;
- kosztów zagospodarowania pozostałości;
- przyszłych kosztów emisji;
- przewidywanej produkcji energii elektrycznej i ciepła;
- zakładanego wykorzystania mocy;
- wpływu inwestycji na taryfę MPEC.

Wnosimy o ustalenie, czy MPEC posiadał w chwili rozpowszechniania tego komunikatu **rzetelną analizę ekonomiczną pozwalającą na sformułowanie takiej prognozy.**

7. INFORMACJE O RDF I „30% NIŻSZYCH RACHUNKACH”

Dodatkowo pragniemy zwrócić uwagę na reklamę w formie tzw. tekstu sponsorowanego „Kto naprawdę chce zdecydować za Ciebie i dlaczego robi to po ciemku”, opublikowanego w lokalnej gazecie „Przegląd Piekarski” oraz portalu internetowym Piekary.info.

W materiale stwierdzono m.in.:

„RDF jest jedynym paliwem za które się nie płaci, a dostaje się opłatę”

oraz:

„Różnica w rachunkach za ciepło mogłaby dziś sięgnąć nawet 30 procent wobec droższej alternatywy.”

Twierdzenia te mają charakter konkretnych twierdzeń ekonomicznych.

W szczególności twierdzenie o możliwości wystąpienia **30-procentowej różnicy w rachunkach** może mieć istotny wpływ na ocenę planowanej inwestycji przez odbiorcę ciepła.

Wnosimy o ustalenie:

1. czy nie doszło do wprowadzenia w błąd konsumentów poprzez pominięcie odpadów bio, które mogą służyć do wytwarzania gazu w biogazowniach/biometanowniach, a są również „paliwem za które się nie płaci, a dostaje się opłatę”;
2. na jakich danych oparto wyliczenia podane w tekście;
3. jak zdefiniowano „droższą alternatywę”;
4. jakie koszty zostały uwzględnione;
5. czy uwzględniono koszty inwestycji i finansowania;
6. czy uwzględniono koszty emisji CO₂ (EU ETS);
7. czy uwzględniono koszty zagospodarowania pozostałości po spalaniu odpadów;
8. czy przedstawione 30% dotyczy ceny ciepła, kosztu wytworzenia czy rachunku końcowego odbiorcy.

8. TWIERDZENIE, ŻE ITPOK „NIE GENERUJE OPŁAT ZA EMISJĘ CO₂”

Na stronie pn. „Piekary Jutra”, dostępnej pod adresem www.piekaryjutra.pl, służącej MPEC do promowania budowy spalarni w Piekarach Śląskich, przedstawiono spalarnię odpadów jako wariant, który:

„nie generuje opłat za emisję CO₂ i znacząco obniża koszty wytwarzania ciepła”.

W ocenie Zawiadamiającego twierdzenie to wymaga szczególnej weryfikacji.

Kwestia kosztów emisji CO₂ (EU ETS) może bowiem wpływać zarówno na:

- ekonomikę funkcjonowania instalacji,
- koszt wytwarzania ciepła,
- przyszłą wysokość taryf,
- porównanie ITPOK z innymi źródłami.

Wnosimy zatem o ustalenie podstawy faktycznej i prawnej tego twierdzenia, w szczególności:

- na jaki okres odnosiła się informacja;
- jakie przepisy zostały uwzględnione;
- czy MPEC analizował przyszłe zmiany i ryzyka regulacyjne w tym propozycję Komisji Europejskiej z dnia 17 lipca 2026 r. (ref. 2026/0212(COD)) zgodnie z którą system EU ETS ma stopniowo, począwszy od 2031 r., objąć także spalarnie odpadów, czy wcześniejsze stanowiska jak np. Komisji ds. Środowiska, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) Parlamentu Europejskiego z dnia 17 maja 2022 r., która to Komisja proponowała objęcie spalarni systemem EU ETS już od 2026 r.;
- czy informacja była prawdziwa wyłącznie w określonym stanie prawnym;
- czy odbiorcy zostali poinformowani o istotnych ograniczeniach tego twierdzenia.

9. TWIERDZENIA O BEZPIECZEŃSTWIE I PRZYJAZNOŚCI DLA ŚRODOWISKA

MPEC określa planowaną technologię jako:

„bezpieczną [i] przyjazną środowisku”.

Jednocześnie projekt MPZP dopuszcza na terenie 1P-IOO działalność obejmującą spalanie odpadów oraz przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Zawiadamiający nie twierdzi, że samo spełnienie przez przyszłą instalację obowiązujących norm emisyjnych lub wymagań BAT oznacza naruszenie prawa. Nie kwestionuje również faktu, że spalarnie odpadów są wyposażane w systemy oczyszczania spalin i podlegają określonym wymaganiom środowiskowym.

Problem dotyczy natomiast **kategorycznego charakteru komunikatu MPEC oraz pominięcia istotnego kontekstu środowiskowego**, który jest niezbędny do jego prawidłowej oceny przez przeciętnego konsumenta.

Spalanie (termiczne przekształcanie) odpadów nie jest procesem pozbawionym oddziaływania na środowisko. Sam proces spalania powoduje emisje do powietrza, a także powstawanie pozostałości procesowych, w tym żużli i popiołów. Instalacje tego rodzaju są z tego względu objęte szczególnymi regulacjami dotyczącymi emisji i ochrony środowiska. Nie można zatem utożsamiać spełnienia określonych norm emisyjnych z brakiem emisji lub brakiem oddziaływania środowiskowego.

Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, w której przedsiębiorca przedstawia mieszkańcom przyszłą instalację za pomocą ogólnych i kategorycznych określeń:

„bezpieczna”

oraz

„przyjazna środowisku”.

Tak sformułowany przekaz może sugerować konsumentowi nie tylko zgodność instalacji z przepisami, ale również jej zasadniczo pozytywny lub neutralny charakter środowiskowy.

Tymczasem ocena środowiskowa instalacji termicznego przekształcania odpadów powinna uwzględniać cały cykl funkcjonowania instalacji, w tym:

- emisje powstające w procesie spalania, zarówno toksycznych związków jak i CO₂;
- powstawanie żużli, popiołów i innych pozostałości;
- konieczność ich transportu i zagospodarowania;
- transport dostarczanych odpadów;
- wpływ instalacji na gospodarkę odpadami i hierarchię sposobów postępowania z odpadami.

Istotny jest również kontekst europejskiej polityki środowiskowej dotyczącej **gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)**. W ramach unijnego systemu klasyfikacji działalności gospodarczych pod kątem ich zrównoważenia środowiskowego, a także zasady „**Do No**

Significant Harm” (DNSH) - Nie czyń poważnych szkód, stosowanej m.in. w odniesieniu do finansowania przedsięwzięć ze środków Unii Europejskiej, ocena działalności nie ogranicza się do tego, czy pojedyncza instalacja spełnia określone normy emisji. Uwzględnia się również jej wpływ na inne cele środowiskowe oraz zgodność z szerszym kierunkiem transformacji w stronę gospodarki o obiegu zamkniętym.

Art. 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. (tzw. Taksonomia) określa, kiedy działalność powoduje „poważną szkodę” dla poszczególnych celów środowiskowych. W odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym wskazuje m.in. działalność prowadzącą do znaczącego zwiększenia spalania odpadów.

Nie oznacza to, że każda spalarnia odpadów jest z definicji niedopuszczalna albo że każda spalarnia narusza zasadę DNSH. Oznacza natomiast, że **nie można przedstawiać termicznego przekształcania odpadów jako rozwiązania środowiskowo jednoznacznie korzystnego bez uwzględnienia jego rzeczywistego wpływu na środowisko oraz miejsca tej technologii w systemie gospodarki odpadami.**

W ocenie Zawiadamiającego jest to istotne również z perspektywy ochrony konsumentów. Mieszkaniec będący jednocześnie odbiorcą ciepła MPEC nie posiada specjalistycznej wiedzy pozwalającej samodzielnie ocenić, czy określenie przyszłej instalacji jako „przyjaznej środowisku” jest uzasadnione w świetle wszystkich jej oddziaływań.

W materiałach MPEC nie przedstawiono w porównywalny sposób informacji o:

- charakterze i skali emisji związanych z procesem spalania;
- powstawaniu żużli i popiołów;
- konieczności zagospodarowania pozostałości po procesie;
- wpływie instalacji na strumień odpadów i gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- warunkach, od których zależy możliwość uznania określonych efektów środowiskowych za korzystne;
- ograniczeniach i niepewnościach związanych z oceną środowiskową przyszłej instalacji.

Wnosimy zatem o zbadanie, czy przedstawianie planowanej instalacji jako „**bezpiecznej i przyjaznej środowisku**”, przy jednoczesnym pominięciu istotnych informacji dotyczących jej rzeczywistego oddziaływania środowiskowego, nie mogło prowadzić do stworzenia u przeciętnego konsumenta **nadmiernie korzystnego i niepełnego obrazu planowanej inwestycji.**

10. SKALA TRANSPORTU I TWIERDZENIE O „MNIJSZYM RUCHU CIĘŻARÓWEK”

MPEC przedstawia jako jedną z korzyści planowanej inwestycji:

„mniejszy ruch ciężarówek na drogach miasta”.

Twierdzenie to ma szczególne znaczenie w świetle skali planowanej instalacji.

Zapowiadana instalacja ma mieć zdolność przetwarzania około **100 tys. ton odpadów rocznie** (tzw. paliwa pre-RDF/RDF). Oznacza to konieczność zapewnienia transportu do tej samej instalacji.

Jednocześnie proces termicznego przekształcania odpadów nie powoduje zniknięcia całej masy materiału. Powstają w jego wyniku pozostałości, w tym żużle i popioły, których ilość można szacować na około **30 tys. ton rocznie**.

Oznacza to, że przy założonych parametrach instalacji łączna masa głównych strumieni odpadów wymagających transportu do instalacji i z instalacji może wynosić około:

100 tys. ton odpadów + 30 tys. ton pozostałości = około 130 tys. ton rocznie.

Dla porównania, obecny system ciepłowniczy MPEC funkcjonujący w oparciu o trzy ciepłownie – „Andaluzja”, „Julian” i „Ziętek” – wykorzystuje obecnie węgiel kamienny. MPEC informuje, że w 2024 r. udział węgla kamiennego w paliwach wykorzystywanych do wytwarzania sprzedanego ciepła wynosił 100%.

Według informacji przedstawionej przez Miasto Piekary Śląskie modernizacja systemu MPEC miała zmniejszyć zużycie węgla z **24 869 ton w 2022 r. do 21 676 ton w 2024 r.**

Oznacza to, że sama masa odpadów kierowanych do planowanej instalacji byłaby około **ponad 4-krotnie większa** od rocznej masy węgla zużywanej obecnie przez system ciepłowni MPEC.

W związku z powyższym wnosimy o ustalenie, **na jakiej analizie transportowej MPEC oparł twierdzenie o „mniejszym ruchu ciężarówek”**, w szczególności:

1. jaka jest prognozowana liczba transportów do i z planowanej instalacji w ciągu roku;
2. jaka będzie średnia i maksymalna ładowność pojazdów;
3. jak przedstawia się prognozowana liczba przejazdów w porównaniu z obecną liczbą transportów węgla i popiołów;

W ocenie Zawiadamiającego dopiero takie zestawienie pozwalałoby konsumentowi zweryfikować, czy twierdzenie o „mniejszym ruchu ciężarówek na drogach miasta” jest rzeczywiście uzasadnione.

11. SPOSÓB PRZEDSTAWIANIA ZMIANY MPZP

W piśmie do mieszkańców MPEC stwierdza:

„poparcie zmiany MPZP nie oznacza zgody na budowę instalacji.”

Samo stwierdzenie, że uchwalenie MPZP nie jest tożsame z pozwoleniem na budowę, nie jest kwestionowane.

Problemem jest dalsze przedstawienie tego procesu jako:

„otwarcia jedynie drogi do dalszych analiz i przygotowania dokumentacji”.

Projekt planu nie pozostawia bowiem kwestii przeznaczenia terenu w pełni otwartej.

Wprost ustanawia:

„1P-IOO – teren produkcji lub spalarni odpadów”

i dopuszcza spalanie (termiczne przetwarzanie) odpadów.

Przewiduje również szczególne rozwiązania związane ze spalarnią, w tym możliwość budowy instalacji (np. kominów) o wysokości do 80 m.

Jednocześnie projekt planu wyłącza możliwość lokalizacji instalacji do odzysku odpadów będących biomasą, czy biogazowni, na obszarze 1P-IOO, objętym planem, tym samym z góry wykluczając wariant alternatywny wobec ITPOK.

W związku z tym wnosimy o zbadanie, czy sposób przedstawienia znaczenia MPZP mógł spowodować, że przeciętny konsument **nieprawidłowo oceni znaczenie swojego poparcia dla zmiany planu.**

12. GOTOWY FORMULARZ POPARCIA PRZYGOTOWANY PRZEZ MPEC

MPEC nie ograniczył się do poinformowania mieszkańców o możliwości uczestnictwa w konsultacjach.

Do korespondencji dołączono gotowy formularz dotyczący aktu planowania przestrzennego, zawierający przygotowaną treść stanowiska.

Formularz wskazywał m.in.:

„Jako mieszkaniec Piekar Śląskich zależy mi na czystym powietrzu w mieście poprzez wyprowadzeniu procesu wytwarzania ciepła z centrum miasta na tereny do tego przeznaczone. Ponadto chciałbym/-abym stabilności cen ciepła i kosztów zagospodarowania odpadów.”

W naszej ocenie istotne jest zestawienie tego formularza z pozostałymi materiałami MPEC.

Mieszkaniec otrzymywał bowiem gotowy przekaz łączący:

poparcie MPZP - czyste powietrze - stabilność cen ciepła - stabilność kosztów odpadów.

Wnosimy o uwzględnienie tego elementu przy ocenie całokształtu komunikacji MPEC.

13. MATERIAŁY REKLAMOWE I Dyskredytowanie przekazu krytycznego

W ramach kampanii dotyczącej ITPOK rozpowszechniano również materiały o charakterze reklamowym i perswazyjnym, w tym materiał odnoszący się w sposób ironiczny i dyskredytujący do osób prezentujących stanowisko krytyczne wobec planowanej inwestycji, określający je m.in. poprzez odniesienia do „szarlatana”, „szeptanki” i „maga”.

Zawiadamiający nie twierdzi, że samo użycie ostrego języka w debacie publicznej stanowi naruszenie prawa konsumenckiego. Wnosimy jednak o uwzględnienie tego materiału jako **elementu całości kształtu kampanii komunikacyjnej przedsiębiorcy**.

Jest to istotne z tego względu, że MPEC z jednej strony przedstawia własne twierdzenia dotyczące:

- ceny ciepła;
- bezpieczeństwa;
- ekologiczności;
- kosztów emisji;
- kosztów odpadów,

a z drugiej strony podejmuje działania mające wpływać na ocenę wiarygodności przekazu krytycznego wobec tych twierdzeń.

W ocenie Zawiadamiającego wymaga zbadania, czy taki sposób prowadzenia komunikacji nie ograniczał możliwości dokonania przez odbiorców **świadomej i opartej na pełnych informacjach oceny ekonomicznych i środowiskowych konsekwencji planowanej inwestycji**.

14. KAMPANIA JAKO CAŁOŚĆ

W ocenie Zawiadamiającego opisanych działań nie należy analizować wyłącznie jako pojedynczych, niezależnych wypowiedzi. Poszczególne materiały MPEC tworzyły spójną kampanię informacyjną i perswazyjną dotyczącą planowanej instalacji oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przekaz ten opierał się na kilku wzajemnie uzupełniających się elementach:

a) argument ekonomiczny

Mieszkańcom przedstawia się planowaną instalację jako rozwiązanie mające prowadzić do:

- najtańszego ciepła;
- niższych kosztów jego wytwarzania;
- niższych rachunków za ciepło;
- nawet 30% niższych rachunków wobec „droższej alternatywy”;
- stabilnych kosztów zagospodarowania odpadów.

b) argument środowiskowy

Planowana instalacja była przedstawiana jako:

- „bezpieczna”;
- „przyjazna środowisku”;
- rozwiązanie ograniczające emisję;

- rozwiązanie niewymagające opłat za emisję CO₂.

Jednocześnie, jak wskazano w pkt 9 niniejszego zawiadomienia, tak ogólne i kategoryczne określenia wymagają uwzględnienia pełnego kontekstu środowiskowego, w tym emisji, powstawania pozostałości po procesie spalania oraz miejsca termicznego przekształcania odpadów w systemie gospodarki o obiegu zamkniętym.

c) argument dotyczący transportu

MPEC wskazywał również na:

„mniejszy ruch ciężarówek na drogach miasta”.

Jak wskazano w pkt 10, ocena tego twierdzenia wymaga uwzględnienia rzeczywistej skali planowanej instalacji oraz wszystkich głównych strumieni transportowych związanych z jej funkcjonowaniem.

d) argument proceduralny

Mieszkańcom przedstawia się zmianę MPZP jako:

„otwarcie jedynie drogi do dalszych analiz i przygotowania dokumentacji”

oraz podkreśla, że:

„poparcie zmiany MPZP nie oznacza zgody na budowę instalacji”.

Nie kwestionując formalnej różnicy pomiędzy uchwaleniem MPZP a uzyskaniem decyzji inwestycyjnych, w ocenie Zawiadamiającego istotne jest zbadanie, czy sposób przedstawienia znaczenia zmiany planu nie prowadził do pomniejszenia znaczenia decyzji podejmowanej przez mieszkańców w ramach konsultacji.

e) element perswazyjny

W ramach kampanii rozpowszechniano również materiały podważające wiarygodność osób i przekazów krytycznych wobec inwestycji, w tym poprzez określenia odnoszące się do „szarlatana”, „szeptanki” i „maga”.

W ocenie Zawiadamiającego nie chodzi o ocenę samego języka debaty publicznej, lecz o uwzględnienie tego elementu przy ocenie **całości kształtu sposobu komunikowania przez przedsiębiorcę informacji mających znaczenie dla decyzji konsumentów.**

Istotą problemu nie jest zatem pojedyncze sformułowanie, lecz możliwość wystąpienia efektu polegającego na przedstawieniu planowanej inwestycji przede wszystkim poprzez jej potencjalne korzyści, przy jednoczesnym ograniczonym przedstawieniu warunków, ryzyk, kosztów i potencjalnych oddziaływań.

W ocenie Zawiadamiającego wymaga to zbadania, czy **łączny charakter komunikacji MPEC nie mógł prowadzić do stworzenia jednostronnego i nadmiernie korzystnego obrazu planowanej inwestycji**, który mógł wpływać na ocenę jej ekonomicznych i środowiskowych konsekwencji przez odbiorców ciepła.

15. POMIJANIE ISTOTNYCH INFORMACJI

W niniejszej sprawie szczególnej oceny wymaga nie tylko, **czy poszczególne twierdzenia MPEC były prawdziwe w chwili ich rozpowszechniania**, ale również, czy sposób ich przedstawienia nie powodował pominięcia informacji istotnych dla właściwej oceny przekazu.

Dotyczy to w szczególności sytuacji, w których przedsiębiorca przedstawia określoną korzyść lub cechę planowanej inwestycji, ale nie wskazuje warunków, ograniczeń lub okoliczności, od których jej wystąpienie zależy.

W przypadku komunikacji MPEC wymaga zbadania w szczególności, czy odbiorcy otrzymali wystarczające informacje pozwalające ocenić:

- na jakich założeniach oparto prognozy dotyczące cen i rachunków za ciepło;
- jakie koszty zostały uwzględnione w przedstawianych porównaniach ekonomicznych;
- jakie znaczenie dla ekonomiki instalacji mogą mieć przyszłe koszty emisji CO₂;
- jakie są warunki uzyskania deklarowanych korzyści ekonomicznych;
- jaki będzie rzeczywisty zakres oddziaływania środowiskowego instalacji;
- jakie emisje i pozostałości będą związane z procesem termicznego przekształcania odpadów;
- jakie będą skutki transportowe związane z dostawą odpadów i odbiorem pozostałości;
- jakie znaczenie dla oceny inwestycji ma jej wpływ na gospodarkę odpadami i gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Nie chodzi przy tym o wymaganie od przedsiębiorcy przedstawienia mieszkańcom pełnej dokumentacji technicznej planowanej instalacji. Chodzi o ustalenie, czy przy formułowaniu kategoriycznych twierdzeń dotyczących ceny, bezpieczeństwa, ekologiczności i korzyści dla konsumentów nie pominięto informacji, których brak mógł istotnie zmienić sposób odbioru tych twierdzeń.

W ocenie Zawiadamiającego istotą problemu jest zatem pytanie: **czy przedstawienie korzystnych informacji bez odpowiedniego kontekstu oraz bez wskazania istotnych warunków, ograniczeń i ryzyk nie powodowało lub nie mogło powodować wprowadzenia konsumentów w błąd.**

16. ZNACZENIE INFORMACJI DLA KONSUMENTA

Przeciętny odbiorca ciepła nie dysponuje specjalistyczną wiedzą ani narzędziami pozwalającymi samodzielnie zweryfikować przedstawiane przez przedsiębiorcę informacje dotyczące przyszłej instalacji.

Dotyczy to w szczególności:

- modelu ekonomicznego inwestycji;
- prognozowanych kosztów produkcji ciepła;
- przyszłych kosztów emisji CO₂;
- cen i dostępności RDF;
- kosztów zagospodarowania pozostałości;
- rzeczywistego zakresu oddziaływania środowiskowego;
- skali transportu;
- parametrów technologicznych przyszłej instalacji.

Jednocześnie MPEC jest przedsiębiorcą będącym dostawcą ciepła dla znacznej części mieszkańców Piekar Śląskich. Sposób, w jaki przedstawia on informacje dotyczące przyszłych kosztów, jakości i bezpieczeństwa modelu zaopatrzenia w ciepło, może zatem mieć dla odbiorców jego usług szczególne znaczenie.

Jeżeli przedsiębiorca informuje swoich odbiorców, że planowana inwestycja będzie oznaczać:

„najtańsze” ciepło,

„niższe rachunki”,

„stabilne koszty”

oraz jednocześnie przedstawia ją jako:

„bezpieczną” i „przyjazną środowisku”,

to przekaz taki może wpływać na sposób, w jaki konsument ocenia planowany kierunek rozwoju systemu ciepłowniczego.

Z tego względu ocena komunikacji MPEC powinna uwzględniać nie tylko literalną prawdziwość poszczególnych zdań, ale również **całościowy sposób przedstawienia informacji oraz możliwość powstania u przeciętnego konsumenta mylnego lub niepełnego obrazu planowanej inwestycji.**

17. ZBIOROWY CHARAKTER INTERESU

Sprawa dotyczy szerokiego kręgu odbiorców usług MPEC. Komunikacja dotycząca planowanej instalacji była kierowana do mieszkańców Piekar Śląskich, w tym do obecnych i potencjalnych odbiorców ciepła.

Przekaz przedsiębiorcy dotyczył w szczególności:

- przyszłej ceny ciepła;
- wysokości rachunków;
- kosztów zagospodarowania odpadów;

- kosztów emisji CO₂;
- bezpieczeństwa;
- ekologiczności;
- sposobu funkcjonowania przyszłego systemu ciepłowniczego.

Są to informacje mogące mieć znaczenie dla szerokiego kręgu konsumentów korzystających lub potencjalnie korzystających z usług przedsiębiorcy.

Dodatkowo kampania była prowadzona w związku z konkretnym procesem planistycznym dotyczącym zmiany MPZP i zachęcała mieszkańców do poparcia określonego rozwiązania.

W ocenie Zawiadamiającego uzasadnia to zbadanie sprawy przez Prezesa UOKiK pod kątem ewentualnego naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, niezależnie od tego, czy poszczególni odbiorcy zawarli już z MPEC umowy dotyczące dostawy ciepła.

18. PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Art. 24 ust. 2 obejmuje w szczególności praktyki polegające na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji oraz nieuczciwe praktyki rynkowe.

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym zakazuje praktyk rynkowych wobec konsumentów, które są nieuczciwe, w tym praktyk wprowadzających w błąd.

Praktyka wprowadzająca w błąd może polegać zarówno na:

- rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji;
- rozpowszechnianiu informacji prawdziwych w sposób mogący wprowadzać w błąd;
- pomijaniu istotnych informacji.

W niniejszej sprawie wymaga zatem oceny nie tylko prawdziwość poszczególnych twierdzeń MPEC, ale również **sposób ich prezentacji, kontekst, zakres przekazywanych informacji oraz ewentualne pominięcie informacji mogących mieć istotne znaczenie dla decyzji przeciętnego konsumenta.**

Zawiadamiający wnosi o dokonanie takiej oceny w odniesieniu do całokształtu opisanej komunikacji.

19. WNIOSKI KOŃCOWE

Zawiadamiający podkreśla, że **nie jest przedmiotem niniejszego zawiadomienia rozstrzygnięcie, czy Piekary Śląskie powinny wybudować spalarnię odpadów.**

Nie wnosimy również o ocenę przez Prezesa UOKiK zasadności samej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem zawiadomienia jest **sposób komunikowania przez przedsiębiorcę będącego dostawcą ciepła informacji dotyczących ekonomicznych, środowiskowych i faktycznych konsekwencji planowanej inwestycji**, w szczególności wobec konsumentów będących odbiorcami jego usług.

W ocenie Zawiadamiającego istnieją uzasadnione podstawy do zbadania:

1. czy przedstawiane przez MPEC twierdzenia dotyczące kosztów i cen ciepła były prawdziwe, rzetelne i możliwe do udokumentowania;
2. czy prognozy dotyczące przyszłych rachunków konsumentów miały rzeczywistą podstawę analityczną;
3. czy przedstawiane informacje dotyczące kosztów emisji CO₂ były aktualne i kompletne;
4. czy deklaracje dotyczące bezpieczeństwa i ekologiczności instalacji nie tworzyły nadmiernie uproszczonego lub jednostronnego obrazu jej oddziaływania;
5. czy przy przedstawianiu planowanej instalacji jako „przyjaznej środowisku” nie pominięto istotnego kontekstu dotyczącego emisji, pozostałości procesu oraz wpływu na gospodarkę odpadami i gospodarkę o obiegu zamkniętym;
6. czy twierdzenie o „mniejszym ruchu ciężarówek” miało oparcie w rzetelnej analizie uwzględniającej rzeczywistą skalę planowanej instalacji i wszystkie główne strumienie transportowe;
7. czy sposób przedstawienia znaczenia zmiany MPZP nie prowadził do pomniejszenia znaczenia decyzji podejmowanej przez mieszkańców;
8. czy gotowy formularz poparcia przygotowany przez MPEC, w zestawieniu z pozostałymi materiałami kampanii, nie stanowił elementu przekazu mogącego wpływać na decyzje konsumentów;
9. czy całość komunikacji MPEC nie prowadził do przedstawienia planowanej inwestycji w sposób nadmiernie korzystny poprzez eksponowanie potencjalnych korzyści przy jednoczesnym pominięciu istotnych warunków, ograniczeń i ryzyk;
10. czy poszczególne elementy komunikacji MPEC – rozpatrywane łącznie – nie mogły istotnie wpływać na możliwość dokonania przez odbiorców ciepła świadomej i opartej na pełnych informacjach oceny ekonomicznych i środowiskowych konsekwencji planowanej inwestycji.

Zawiadamiający wnosi zatem o **podjęcie przez Prezesa UOKiK czynności przewidzianych prawem oraz ocenę przedstawionych okoliczności w ramach właściwości Urzędu**.

Z poważaniem

ZAŁĄCZNIKI

1. Pismo MPEC z 15 lipca 2026 r. skierowane do mieszkańców Piekar Śląskich, wraz z wypełnionym formularzem „Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego” przygotowanym przez MPEC.
2. Wydruki/PDF materiałów zamieszczonych na stronie www.piekaryjutra.pl dotyczące spalarni odpadów (ITPOK).
3. Materiał sponsorowany MPEC opublikowany w gazecie lokalnej “Przegląd Piekarski” str. 5-6 (9-10) oraz w portalu Piekary.info.
4. Materiały reklamowe MPEC zawierające przekaz dotyczący przeciwników inwestycji, w tym materiał odnoszący się do „szarlatana”, „szeptanki” i „maga”, opublikowany na łamach profilu “Piekary Jutra” w portalu Facebook.
5. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) dla terenów położonych w Piekarach Śląskich, w rejonie ul. Granicznej, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
6. Uwagi Stowarzyszenia Aktywni dla Piekar do projektu MPZP i prognozy oddziaływania na środowisko.
7. Raport oddziaływania na środowisko instalacji termicznego przekształcania frakcji palnej powstałej w wyniku przetworzenia odpadów komunalnych (ITPFPOK) w Olsztynie, uruchomionej 11 grudnia 2024 r. o zbliżonej wydajności (ok. 100 tys. ton rocznie) do spalarni proponowanej w Piekarach Śląskich przez MPEC, zawierający konkretne wartości emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym metale i ich związki.
8. Materiały dotyczące kosztów emisji CO₂ i zmian regulacyjnych dotyczących instalacji termicznego przekształcania odpadów.
9. Raport rynkowy Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki “Energetyka ciepła w liczbach” - 2025 r. (ceny ciepła z poszczególnych źródeł - str. 16).